Adaus la numĕrul 253 al „Dreptăţii“.

FOAIA DE DUMINECĂ

A ḐIARULUI „DREPTATEA“.

Nrul 47. Timişoara, in 19 Noemvre (1 Decemvre) 1894. Anul I.

Adunarea alegătorilor români.

După ce cu ştirea şi cu voinţa stĕpânirii ţĕrii s'a făcut in Cluşiu cunoscutul proces de presă contra comitetului central din Sibiiu al partidului nostru naţional român, pentru că a scris şi a dus la Viena Memorandul Românilor şi după ce cei mai mulţi membri ai acelui comitet au fost osêndiţi la prinsoare grea de mai mulţi ani, stăpânirea ţĕrii a mers mai departe in necasul sĕu şi in aspreala sa şi a oprit se mai fie partid naţional şi comitet naţional până nu-şi va face statute, cari se le intărească tot ea, stăpânirea.

De atunci incoace a trecut timp mult. S'au intêmplat multe de câte toate, cari au dat de lucru oamenilor cari se ocupă serios şi cu inimă curată de soartea poporului prigonit şi apĕsat.

Mulţi s'au gândit şi s'au sfătuit in timpul din urmă, că cum şi ce ar fi de făcut, ca treaba poporului se nu remână părăsită, fără grige şi fără conducere. Sfêrşitul inţelegerilor a fost chemarea tuturor alegĕtorilor români de deputaţi dietali la o adunare mare de alegători pe ḑiua de 16/28 Noemvre 1894 in Sibiiu.

Convocarea la această adunare au subscriso mai mulţi inşi din toate ţinuturile locuite de Români ale ţĕrii, şi ea sună astfel:

Către alegĕtorii români din Transilvania şi Ungaria.

Prin ordul presidial nrul 321 de la 16 Iuniu n., adresat comitelui suprem al comitatului Sibiiu şi comunicat de acesta presidentului partidului nostru naţional la 20 Iuniu n. a. c., ministrul de interne a declarat de nelegală existenţa şi activitatea partidului naţional-român şi a interḑis funcţionarea mai departe a acestuia.

Totdeodată ministrul a pus insĕ in vedere, că partidul işi poate continua activitatea in formă de reuniune, dacă scopurile sale nu lovesc in legi şi dacă conformându-se ordinaţiunei ministeriale nru 1508/875 işi va face statute şi va solicita aprobarea lor de la ministrul de interne.

In aceasta situaţiune subscrişii ne-am insărcinat in comună inţelegere se cerem avisul poporului nostru asupra paşilor de făcut in urma stărilor de lucruri actuale.

Spre acest sfêrşit convocăm pe alegĕtorii români la o adunare generală, care se va ţiné in Sibiiu Mercuri in 16/28 Noemvre anul cur., şi va delibera asupra constituirei partidului naţional din incidentul ordinaţiunei ministeriale menţionate.

Facem apel la toţi alegĕtorii români sĕ se presinte in numĕr cât se poate de mare.

Sibiiu, 1894, Noemvre.

(Urmează mai multe subscrieri.)

Declaraţiunea Domnului Alesandru Mocsonyi.

Faţă de această convocare Domnul Alesandru Mocsonyi este de părere sĕ nu se pripească treaba şi a sfătuit sĕ nu se ţină acea adunare. Scrisoarea Domnului A. Mocsonyi sună astfel:

Nici când de la restituirea constituţiuţiunei n'a fost situaţiunea politică a poporului român din Ungaria şi Transilvania atât de apăsătoare ca şi astăḑi.

Sistemul legilor escepţionale s'a inăsprit şi mai mult prin un sistem de mĕsuri poliţiale escepţionale şi prin un sistem de tot feliul de persecuţiuni politice, aşa, in cât face aproape impresiunea, ca şi când ar fi sĕ se pună un popor intreg sub paza poliţiei de stat.

Aceasta este o stare escepţională, pre cum ea in statele constituţionale se decretează asupra unui popor intreg numai in timpuri, când ordinea legală este de fapt turburată, sau serios ameninţată. Şi după ce de fapt poporul român nu s'a făcut vinovat de nici un esces, n'a conturbat ordinea publică nici intr'un loc, pare clar, că aici nu consideraţiuni de pace şi ordine publică au fost decidĕtoare, ci avem de a face cu o reglementare a oposiţiunii naţionale, o reglementare inaugurată in stil mare.

Faţă de o situaţiune escepţională atât de gravă, n'ajung nimic inprovisaţiuni politice. Aci se recere mult mai mult; aici se recere neapĕrat, ca rêndurile partidului naţional se fie mai bine strinse, se recere inaugurarea unei politice serioase, bine combinate şi bine stabilite in toate părţile ei.

Ori-ce paş pripit poate se compromită causa, se agraveze rĕul. Şi de un atare paş pripit trebue se consider — pre lângă toată recunoaşterea zelului naţional laudabil al iniţiatorilor — convocarea adunării alegĕtorilor români pe ḑiua de 28 Noemvre n. la Sibiiu. Căci pre cum este cunoscut in cercurile informate, simţindu-se necesitatea, s'au intreprins incercări spre stabilirea unei politice bine plănuite, cari incercări insĕ n'au ajuns incă la incheere. Şi cât de necesare sunt pregătirile de asemenea natură, probează — abstragĕnd de la toate celelalte — insaşi convocarea, prin care se convoacă alegĕtorii şi nu delegaţii acelora la conferenţă. Prin ce se face nu numai o abatere de la sistemul practisat pân acum, ci totdeodată se părăseşte de fapt acea posiţiune principială a partidului naţional, care posiţiune n'am fi nevoiţi a o părăsi nici chiar atunci, când am puté aproba ordinaţiunea ministerială prin care se sistează activitatea comitetului central; dar cu atât mai puţin ne putem abate de la această posiţiune acum, când noi considerăm această ordinaţiune ministerială de vătĕmarea unui principiu fundamental constituţional, căci o abatere in acest cas ar insemna o sguduire a basei de esistenţă a partidului nostru chiar din partea noastră.

Afară de aceasta o adunare a tuturor alegĕtorilor convocată la un loc situat la periferia masselor poporului român, ca şi Sibiiul, are se aibă, după natura lucrului, un caracter prevalent local, prin ce — fireşte — o astfel de adunare perde insemnătatea unei representanţe a totalităţii poporului român.

Condus de aceste consideraţiuni mĕ simt indatorat a mĕ adresa către Domnii iniţiatori ai adunării cu rugarea modestă: se binevoiască a retrage convocarea.

In sentimentul acelei responsabilităţi morale, carea intre inprejurările grave de astăḑi apasă şi asupra celui mai modest membru al partidului naţional, îmi ţin de datorinţă a declara totdeodată, că in casul, când totuş s'ar ţiné această adunare, nu mi-ar permite conştiinţa a lua parte la această adunare, greşită deja in basa ei.

Dacă undeva, aici se potriveşte vorba Românului: „Graba strică treaba“.

Timişoara, 23 Noemvre 1894.

Ales. Mocsonyi.

Cu toate aceste adunarea convocată s'a ţinut in Sibiiu, tot in acelaş loc in care s'a hotărît ducerea Memorandului. De faţă au fost mai multe mii de alegători români de deputaţi dietali, intre cari foarte mulţi plugari din Ardeal, şi mai ales din apropierea şi din ţinutul Sibiiului.

Mulţimea adunată a fost insufleţită şi plină de nădejde pentru sfânta şi dreapta causă a poporului românesc.

Adunarea s'a ţinut sub presidiul Domnului Mihaiu Popoviciu protopopul Orşovei.

S'a esmis o comisiune de 50 inşi care a lucrat şi a propus apoi adunării generale următoarea hotarire:

Hotărîrile adunării.

Adunarea o spune: că porunca de oprire a ministrului de interne este contra constituţiunii ţĕrii;

nu este intemeiată in nici o lege;

naţiunea română respinge credinţa, că ea doară se inchină acelei porunci şi că şi-ar face atêrnătoare activitatea ei politică de la volnicia guvernului;

alegĕtorii ţin la programul naţional de pân acum;

protestează contra ori ce feliu de prigoniri;

spun că procesul Memorandului îl ţin indreptat contra intregei naţiuni române;

sĕ se ţină un congres al naţionalităţilor;

mulţămesc pretinilor din ţĕrile străine şi fraţilor din România pentru spriginirea dovedită; şi in fine

protestează contra suspiţionării că ar urmări scopuri iredentiste.

Toată adunarea a primit cu un glas şi cu un suflet aceste propuneri drept hotăriri ale naţiunii.

Cu acestea s'a sfêrşit adunarea şi miile de Români alegători şi oaspeţi, cântând cu insufleţire sfânta cântare: „Deşteaptă-te Române“ s'au resfirat de la locul adunării.

România.

Dărnicie regală. „Monitorul oficial“ publică următoarea scrisoare adresată de M. S. Regele către dl Lascar Catargiu, preşedintele consiliului de ministri:

„Scumpul Meu Preşedinte al Consiliului! Mărcaţa şi călduroasa manifestare ce ţeara intreagă a făcut Reginei şi Mie cu prilegiul a 25 aniversări a căsĕtoriei Noastre Ne-a umplut inima de o nemărginită bucurie.

La mişcătoarea demonstraţie ce am intêmpinat nu putem rĕspunde de cât cu aceeaş iubire şi cu adâncă recunoştinţă. Această recunoştinţă este cu atât mai viue cu cât suntem convinşi că simţirile poporului român îşi au isvorul in temeinica legătură ce s'a stabilit intre Ţară şi Dinastia sa.

In aceste momente de fericire şi de veselie nu Ne putem oprí de a indrepta gândurile Noastre către muncitorii rurali, iubiţii Nostri săteni, cari, in anii de secetă, sunt câte odată lipsiţi de mijloace de traiu.

In scopul de a le uşura greutăţile unor asemenea timpuri şi in amintirea nunţei Noastre de argint, doresc a se intemeia un aşedământ, incongiurat de toate garanţiile trebuincioase spre a putea primí şi administra donaţiunile şi legatele care i-se vor face, cu menirea de mai sus.

Ca o dovadă de părinteasca Noastră grijă, dăruiesc şi pun, de indată, la dispoziţia Domniei Tale suma de lei noui două sute mii, in rentă română 5%, ca intâiul fond pentru infiinţarea acestei case de ajutoriu.

Am increderea că spiritul milos al Românului va face ca acest fond se sporească in scurt timp şi se producă din ce in ce mai mult roadele ce Regina şi Eu le aşteptăm; asemenea sunt incredinţat că dorinţa ce o exprimăm aci va găsi un rĕsunet in inima tuturor şi că guvernul Meu o va aduce la indeplinire cu aceeaş simpatie de care suntem şi Noi insufleţiţi.

Cu această ocasie te rog, scumpul Meu preşedinte al consiliului, se fi interpretul sentimentelor Noastre de sufletească mulţumire pentru dragostea şi credinţa ce Ni s'au arĕtat in aceste ḑile de neperitoare amintire, arĕtând tuturor acelora cari, din toate unghiurile Ţĕrei, au impărtăşit bucuria Noastră, că recunoştinţa ce le păstrăm nu este mai prejos de cât dragostea şi credinţa lor.

Primeşte, scumpul Meu preşedinte al consiliului, incredinţarea sentimentelor de inaltă stimă ce 'ţi păstrez.

Castelul Peleş, in 6/18 Noemvre 1894.

Carol.“

*

In amintirea lui Mihaiu Viteazul. In ḑiua serbătoarei s. Mihail şi Gavril studenţii universitari din Bucureşti au serbat amintirea lui Mihaiu Viteazul. Despre această serbare ni-se scrie următoarele:

Studenţii universitari făcură un apel către toţi cetăţenii capitalei Bucureşti şi ai ţĕrii intregi, ca cu toţii se serbătorească ḑiua de 28 Noemvre. La oarele 8 dimineaţa a acestei ḑile toţi studenţii şi un numĕr imens de lume erau strinşi in jurul statuei lui Mihaiu; erau cetăţeni, cari rĕspunseseră apelului făcut. De aici s'au pornit in linişte la biserica Mihaiu-Vodă, zidită de insuş domnitoriul, unde s'au făcut rugăciuni pentru marele erou.

La oarele 2 p. m. s'a ţinut intrunire in sala Orfeu. Un mare numĕr de cetăţeni se adunaseră. Aici erau aduse şi coroana şi steagul studenţesc. Adunarea era presidată de studentul Brânzeu, care a deschis şedinţa printr'o călduroasă cuvêntare, accentuând datoria de a serba memoria lui Mihaiu. Au mai vorbit domnii Ghinci Ionescu şi Malla. In fine dl Petrescu a cetit resoluţia. Hotărîrile luate de corpul studenţesc au fost, ca in totdeuna, sĕ se serbeze ḑiua de 8 Noemvre in amintirea lui Mihaiu Viteazul.

După aceea studenţii cu steagul şi coroana inainte, urmaţi de-o imensă lume, au mers de au depus'o la statua lui Mihaiu Viteazul, rostindu-se şi aici un scurt discurs de către un student. Toţi s'au imprăştiat apoi in linişte, ducênd ca un suvenir, aceasta amintire a marelui erou.

*

Macedo-românii. Societatea de cultură macedo-română din Bucureşti a avut intrunirea sa generală in sala Ateneului român. Adunarea, compusă in mare parte de Macedoneni, a fost presidată de dl Al. Orĕscu, fost rector al universităţii şi senator.

După ce dl St. Mihăileanu, secretar, a cetit darea de seamă anuală despre mişcarea societăţii, dl V. A. Urechiă a vorbit in aplausele asistenţilor despre marea insemnĕtate ce are această societate şi a indemna pe toţi Românii de a participa la o operă atât de mărcaţă — doşteptarea Românilor din Peninsula-Balcanică. Apoi a impărţit o salutare preţioasă din partea generalului Yung, preşedintele „Uniunii latine“, pe care l'a propus ca membru de onoare şi pe care adunarea l'a aclamat cu entusiasm; deasemenea şi din partea dlui Quintana, care impreună cu bărbatul de stat al Spaniei, Castellan, a bĕut la un congres, pentru prosperitatea Latinilor din Orient; pe deputatul italian Pandolfi ca şi pe savantul Degubernatis, a căror dragoste pentru consângenii lor din Orient s'a manifestat acum in urmă cu atâta desinteresare.

Totodată dl Urechiă a propus un vot de impărtăşire a suferinţelor fraţilor nostri care zac in inchisorile de la Vaţ şi Seghedin.

Adunarea a acoperit cu aclamări şi aplause prelungite ultimele cuvinte ale dlui V. A. Urechiă.

Dl N. Gussi, senator, luând cuvêntul a ḑis că are toată increderea in fraţii sĕi din

FOIŞOARA.

Fata de impĕrat şi gâscariul.

— Din „Poveştile Bănatului“ culese de George Cătană, invĕţătoriu. —

A fost odată......

A fost odată pre vremile cele vechi un impĕrat puternic şi foarte bogat. El avea cireḑi de vite, turme de oi, de porci, de gâşte şi la toate avea păstori ca se le păzească.

Apoi mai avea impĕratul acesta şi un odor de fată mare, frumoasă ca o ḑînă, de se-i bei apă din gură. Pre lângă frumseţe îi mai dăruise Dḑeu şi o minte ageră şi o inţelepciune deosebită. Impĕratul om bĕtrân fiind, şi ajungênd fata de vremea măritişului voí se-şi aducă la ea un ginere; dar un ginere inţelept şi isteţ căci ḑicea el: „la o fată atât de inţeleaptă se cere un bărbat şi mai inţelept.“ Deci dete de ştire in toată ţeara sa, ba şi in ţerile invecinate, că cine se va afla se ştie cu o vorbă mai mult de cât fata lui, acela îi va fi ginere.

Auḑind despre aceasta feciorii de impĕraţi de prin prejur, veniră se peţească fata aceasta inţeleaptă, dar nici unul nu fu in stare ai rĕspunde la intrebările ei. Ea insĕ rĕspundea la ori ce intrebări îi puneau ei. Era tare isteaţă şi inţeleaptă.

Intr'o ḑi vení earăş in peţit la fată un fecior de impĕrat imbrăcat ca o cătană. Ajungênd el in marginea oraşului in care şedea impĕratul cu fata, oprí căruţa la o fântână ca se odihnească caii şi se imbuce şi el ceva.

Tocmai pre acolo păḑiau gâştele şi gâscarii impĕratului. Coborându-se jos feciorul de impĕrat dete „bună ḑiua“ la gâscariul ce era mai aproape. Gâscariul îi mulţămí omeneşte.

Atunci îi ḑise feciorul de impĕrat:

Dar ce eşti tu mĕi voinice?

„Mis căpitan preste gâşte“ Domnule.

In Oraşul acesta şede fata impĕratului cea cu minte?

„Aicia şede şi tată-s'o Domnule.“

— Pre care din aceste drumuri trebue se apuc ca se ajung la ea?

„Pre drumul incotro îs gâştele cu coada Domnule!“

— Mĕi dar inţelept eşti tu?

„Aşa a fost şi tata meu Domnule.“

— Mamă-ta a avut doi copii de odată?

Aşa se cuvine Domnule, frate după frate.

— Şi tată-to a tăiat la Crăciun patru porci?

„Aşa se cade la tot capu porcul!„

— Şi ia fost pus in cui la fum!

„Acolo le-a fost locul!“

— Dar a venit „grivei“ şi ia mâncat.

„A fost flămând sĕracul.“

— Şi tată-to de ciudă a omorit pre grivei.

„L'a omorit pentru vina lui.“

— După acea l'a aruncat afară pre gunoiu.

„Acolo durmea el şi până era viu.“

— Mĕi dar invĕţat eşti tu căpitane!

„Aşa se cade se fie mai invĕţat un căpitan de cât o cătană.“

Feciorul de impĕrat atunci se dusă, dar nu preste multă vreme earăş se intoarse, dar cu buzele umflate, cum se intorseseră şi mulţi alţii. El oprí iar căruţa la fântână şi incepù a vorbí cu gâscariul. Iar eşti pr'aici cu gâştele?

„Pr'aici îmi e locul Domnule!“

— Mĕi omule! se lăsăm toate la o parte; uită eu sunt fecior de impĕrat şi am fost se peţesc fata impĕratului acestuia, dar m'am făcut numai de ruşine, căci e inţeleaptă şi isteaţă fata aceia, şi nu i-am putut respunde la nici o intrebare a ei. Vĕd că tu de şi eşti gâscariu, dar eşti mai isteţ la vorbă de cât mine; eu îţi dau ţie avuţie, şi te fac spăiă, dar tu se mergi şi se peţeşti fata in locul meu. Vrei ori nu?

„Eu merg prea luminate fecior de craiu,

Peninsula-Balcanică, cărora nu le trebue de cât incuragiarea pentru a da aceleași dovedi strălucite de liberalism către neamul lor, pe care le-au dat până acum, din pricina intunerecului in care zăceau, către coreligionarii lor Greci. In acelaș timp, ca o dovadă de devotament și supunere către Maiestatea Sa Sultanul, impěratul Românilor din Turcia, propune aclamarea ca membru de onoare al representantului sěu din București, ambasadorul otoman.

Cu ocasia aceasta dl V. A. Urechiă a ținut se comunice că dnii Arghiriades și Papazoglu din Paris propun ca societatea macedo-română sě se asocieze laidea confederării popoarelor din Peninsula-Balcanică.

Dsa nu e in contra unei asemenea idee, dar cere ca acestia mai intâiu de toate sě se pronunțe clar despre elementele constitutive ale confederației; căci dsa crede că cei ce fac această propunere par a exclude statul otoman — lucru cu totul incompatibil cu idea fundamentală a societății de cultură macedo-română.

Românii din Peninsula-Balcanică trebue se fie mai intâiu de toate fideli tradițiilor lor strămoșești cu credința și devotamentul neștrămutat către impěratul lor, Maiestatea Sa Sultanul.

Dl Al. Orěscu, președintele adunării declară că de și dsa și dl V. A. Urechiă sunt Români din Țeară, totuș cât timp se găsesc in mijlocul Macedonenilor nu pot fi considerați de cât ca insuflețiți de acelaș sentiment de care e insuflețit fie-care Macedo-Român către patria sa și dinastia domnitoare.

Aceste cuvinte au fost primite cu aplause ca și propunerea dlui Rădoiu ca dl R. Fava se fie aclamat ca membru de onoare.

După ce comisiunea de verificare a cheltuelilor și a formării noului budget al societății și-a făcut darea de seamă anuală și s'au ales ca secretari onorifici dnii G. Murnu profesor și G. Dan, student, dl G. Murnu incheie desbaterile printr'o poesie in dialectul macedo-român, ale cărei accente intime și mișcătoare găsesc un resunet viu in inimile tuturor asistenților și nasc dorul arzětor de luptă pentru regenerarea unui neam intreg rěspândit in Peninsula-Balcanică.

Din legile țerii.

Legea despre economia și poliția de câmp.

Capul X.

Transgresiuni și pedepse.

(Continuare.)

§. 97. Faptele inșirate in §§ 93, 94 și 95 se dejudecă, dacă dauna trece preste șesedeci corone, pe temeiul legilor penale, la din contra dacă in casurile de cercetare pornită la cererea păgubitului partea păgubită reduce pretensiunea sa de desdaunare la șesedeci corone, atunci hotărește asupra faptei autoritatea competentă in trebile de transgresiuni campestre amintite in aceste legi.

§. 98. Fapta transgresiunii de câmp este mai ingreunătoare dacă ea s'a comis in di de Dumineca sau serbătoare, sau in diua de rênd premergătoare Duminicei sau serbătoarei, sau noaptea, la loc ingrădit sau contra hotăritei atentificări; sau dacă la esecutarea furtului campestru cineva se presentă cu carul la locul furtului.

§. 99. In cas de repețire, dacă de la suferirea ultimei pedepse incoace n'au trecut incă doi ani, atunci se poate da și pedeapsa indoită din sumumul pedepsei statorite in §-ii 93, 94 și 95.

§. 100. Codicele penal (art. de lege 40 din 1879) are valoare și asupra faptelor ce sunt d'a se pedepsi in temeiul legii presente, intru cât nu conține alte decisiuni divergente.

§. 101. Pedepsele de bani ce intră după pedepsele transgresiunilor de câmp compet jumětate fondului economic regnicolar, jumětate comunei pe al cărei teritoriu s'a comis transgresiunea.

Banii de pedepse ce intră sunt sigure in simbria păzitoriului de câmp, dară se poate asigura și partea care nu trece preste 25 de procente. In acest cas din banii de pedepse intrați in rêndul intâiu se subtrage procentul asigurat și numai după acea se imparte suma remasă.

In privința intrebuințării pedepselor in bani, ce compet comunelor, dispun prin ordinațiuni ministrul de interne și ministrul de agricultură. (Va urma).

Cronică.

Românii din Torontal. Din Panciova ni se scrie, că in 23 Noemvre a repausat in spitalul militariu de acolo tinerul român de 26 ani Dimitrie Bozgan, tenente la batalionul 7 de honvedi, fiul preotului român gr. or. din Cicir, comitatul Aradului. Repausatul a fost român bun și a voit se fie imormêntat românește prin preot român. Cu toate aceste și pe lângă toate ostenelele zelosului Dn advocat Petru Tisu, această dorință a repausatului nu s'a putut implini, pentru necualificabila purtare lașă a unor preoți de ai noștri. L'a imormêntat preot sêrbesc sêrbește spre scandalisarea Românilor. Așteptăm raport mai deamĕruntul și mai lămuritoriu.

Alegeri municipale. Alegerea de representant comitatens al Timișului in cercul electoral al Varadiei, s'a ținut in 24 Noemvre a. c. sub presidiul pretorelui concernințe. La alegere au votat 65 alegětori dintre cari 53 au votat pentru dl George Țiunea, invěțătoriu gr. or. român in Varadia, eară 12 pentru N. Florentin notariu comunal in Coșteiu; astfeliu dl G. Țiunea fu proclamat de representante comitatens. Onoare alegětorilor și conducětorilor lor! Mai adaug că ținuta biroului presidial a fost corectă. Cu plăcere observ, că șirurile apărute in unul din numerii trecuți ai foaiei noastre „Dreptatea“ referitoare la acestea alegeri, au atras atențiunea și au stârnit in alegětorii nostri un interes mai viu față de aceste alegeri, despre care, dacă nu ne avisa on. „Dreptate“, noi până in diua ultimă nu știam nimic de această intregitoare alegere. Se cetim dară toate șirurile din „Dreptate“ și „Foaia de Dumineca“, că nu știm ce noutăți de interes ne prevestesc. — Un alegătoriu. —

In 22 Noemvre s'a ținut in cercul Ciacovei comit. Timiș alegerea a doi representanți comitatenși. In urma violențelor comise ca de comun de fibirěul cercului, Românii n'au reușit cu candidații lor și s'a ales notariul comunal S. Szerb și un Anyoș. Poporul este foarte indignat.

Românii din Selagiu. Incă in Octomvre n. c. s'a sěvêrșit alegerea de notariu pentru cercul Băseștilor, fiind ales cu aclamațiune

---

merg se-o pețesc, dar pentru mine și nu pentru tine; și de-o capět sunt impěrat iar nu spăiă, iar de nu o capět apoi atunci știu ce mě așteaptă“.

Și se duse feciorul de impěrat in calea sa, iar gâscariul toată diua se gândí că se meargă și el sě se prindă la vorbă cu fata ori ba? Gândul sěu acesta il spuse și celoralalți ortaci ai lui, și toți il indemnară sě se ducă, și-i mai diseră, că dacă va ajunge vr'odată bine, se-și aducă aminte și de ei. Mâne di scoaseră gâștele la pășune numai ortacii lui, iar el se imbrăcă in hainele cele mai frumoase, și merse la impěratul, de cerù ca se vorbească cu fata. Impěratul cum vědù ce vrea el ii dise:

„Cum indrăsnești tu se-ți ridici ochii până la fata mea? Bine! am scos odată vorba din gură că o dau după cel ce știe cu o vorbă mai mult de cât ea, și acum nu mě pot trage napoi de la vorba aia; deci tu cearcă-ți norocul, dar se ști că dacă va ști ea mai mult de cât tine, indată te spânzur. Inseamnă-ți bine vorba aceasta, căci eu am scos'o din gură, și e sfântă; deci de-ți iubești vieața dute la gâște, iar de ți s'a urît de ea, atunci probește-ți corajia!“

— Eu se-mi cerc corajia apoi ce o vrea Dumnedeu — dise feciorul.

„Bine!“ dise impěratul. Fata e in grădină poți merge la ea. Atunci gâscariul intră la fată pre care o află trântită pre earbă și cu o nuia de răchită in mână.

— Bună diua fată mare! dise gâscariul.

— Mulțămesc Dtale — rěspunse fata.

— Da păzești crastaveți fată mare?

— Ii păzesc că vin paserile și-i mâncă.

— Tocmai așa am opràvit și eu cu ei, dar de frică i-am băgat intr'nu vas ca sě se mureze.

— Aia ai făcut bine!

— Bine pre dracu că toți s'au stricat!

— Aia-i rěu!

— Tocmai rěu nu e că am gunoit holda cu ei.

— Aia-i bine.

— Bine pre horhunu că am smintit holda, și am gunoit cu ei holda altuia.

— Aia-i rěu.

— Ba nu-i rěu, că am luat holda eu de un capět, și tata de celalalt capět, și am rěsturnat crastaveții de pre ea pre holda noastră.

— Aia-i bine.

— Bine și nu prea că de atunci cresc prea multe flori pre holdă!

— Aia-i rěu.

— Ba nu-i nimica rěu, că de atunci vin albinele și lasă miere pre holda mea.

— Aia-i bine.

— Bine ca vai și amar, că pre dealuri e mierea până in pept, iar pre vale abia s'o lingi cu limba!

— Ba că baș! asta ți-o mai crede ție dracul, dar eu nu, că prea o slěiși!

Că tocmai de acea am venit eu la tine fată mare, ca se-ți tot mințesc, până nu mi mai putea rěspunde!....

Am uitat se vě spun, că impěratul de când intrase gâscariul in grădină, el incă era de față, și audí toate vorbele lor, și numai putù se dică nimic, ci luà inelul de la fată și-l dete gâscariului adecă ginerelui sěu. Apoi in Dumineca cea mai apropiată făcură mare o nuntă frumoasă, știți cum se fac nunțile de impěrați.

Nu multă vreme după acea murí impěratul cel bětrân, și in locul lui rěmase ginerele sěu, adecă fostul gâscariu, care se dice că ar fi fost cel mai drept impěrat sub soare. El nu-și uită nici de ceialalți ortaci ai lui, cu cari păzise gâștele atâta vreme, și-i puse și pre ei in slujbe mari și ii făcù oameni bogați.

El trăí cu impěrăteasa lui foarte bine, și Dumnedeu le mai făcù o bucurie și mai mare dându-le și un copilaș ce semĕna iris pre tatăl sěu.

De n'au murit, ei trăesc și astădi.

harnicul notar de cerc din Unguraş Octavianu Popu. Membrii comunali din toate trei comunele: Băsĕşti, Tămăşeşti şi Sălişte, s'au purtat foarte brav la această alegere; laudă lor şi conducĕtorilor lor! Durere insĕ, că nou alesul notar, a renunţat la ocuparea acestui post şi aşa pe 10 Decemvre n. c. s'a escris de nou concurs pentru acest post. Până in 4 Decemvre aspiranţii au a-şi inainta cererile protopretorelui din Cehul Selagiului. Avis pentru cutare brav aspirant român!

La alegerea trecută membrii comunali din cerc au fost puş la grea probă. Cu bĕutură, promisiuni şi bani au umblat se le cumpere voturile, dar fiind ei Români bravi, nu şi-au vêndut dreptul. Românii nostri au vĕdut cum jidovimea umbla cu tot preţul se-i cumpere pentru candidatul lor; i-am vĕdut, cum ţin toţi una şi cum au alergat toţi din toate părţile, până şi din comunele cele mai depărtate, in ḑiua alegerei. La alegerea, ce vine, poate se fie puş Românii nostri şi la mai grea probă, dar pentru aceea se nu se descuragieze.

Românilor! Grijiţi şi ve daţi votul pentru candidatul cel mai harnic şi cu tragere de inimă pentru noi, căci de un om harnic şi constienţios are mare lipsă cercul nostru. Pre cum aţi fost harnici la alegerea trecută, aşa se fiţi şi la aceasta. Grijiţi, se nu fiţi de ruşine inaintea lumei româneşti! Arătaţi-vĕ hărnicia in vatra voastră strămoşească. —

Cu asta ocasiune aduc cu plăcere la cunoştinţa publicului român, că in noul şi frumosul edificiu din Băsĕşti al on. dn George Pop de Băsĕşti şi-a deschis in 8 Octomvre a. c. prima neguţătoriă românească de sub codrul Selagiului dl Emanuil Munzat.

Procesul naţionalităţilor. Din Neoplanta ni-se scrie, că procesul „Zastavei", intentat pentru un articol scris cu privire la lupta naţională a Românilor, se va pertracta la 3 Decemvre inaintea Curţii cu juraţi din Seghedin. Drept semn al alianţei ce există intre naţionalităţi, ca apĕrători se vor presenta un advocat român şi unul slovac. Din partea Românilor această onorifică sarcină i-s'a incredinţat dlui Coriolan Brediceau, advocat in Lugoş.

Medic român in Caransebeş. Ni-se scrie: După moartea regretatului medic Dr. Leo Mureşianu, se credea, că ţinutul acesta, locuit numai de Români, va remânê cu totul pe mâna medicilor streini, pentru că, har Domnului, nici pe aici n'a scăpat Românul de invasiunea streinilor, cari apoi ştiu se-l esploateze. Sunt insĕ in plăcuta posiţiă de a ve anunţa, că dl Dr. Constantin Popasu s'a decis a-se aşeḑa aici ca medic. Dl Popasu este un fiiu al oraşului Braşov, fiiul mult meritatului fost president al eforiei şcoalelor române de acolo. Dl Popasu şi-a făcut studiele la universitatea din Viena, ear după absolvare a fost aplicat ca medic asistent la spitalul clinicei universitare de acolo. Acestea sunt acte destul de recomândătoare, şi Românii numai cu bucurie pot se ia la cunoştinţă această salutară hotărîre a dlui Dr. Popasu, de a se stabili aici ca medic, remânându-le unica datorinţă de a-se grupa in jurul dsale, punêndu-şi increderea in dsa. Totodată dl Dr. C. Popasu este numit şi profesor de higienă, pre cum şi medic al institutului teologic-pedagogic din loc. Salutăm din inimă pe noul medic şi-i dorim mult succes in cariera sa. — „G. Tr."

Jăfuire. Fraţii Franz şi Georg Lang au omorît in pădurea de lângă Moniom, comitatul Caraş-Severin, pe ortacul lor lucrătoriu Costa Mihaiu din Moldova-nouă in mod bestial şi apoi au jăfuit cei 50 cr. ce i-au găsit la bietul lucrătoriu.

Alegerea de notariu in Ramna. In 21 Noemvre st. nou a. c. s'a ţinut in comuna Ramna de mult dorita alegere de notariu cercual; cu care ocasiune dintre 7 recurenţi, intre cari erau şi români, a fost ales cu totalitatea voturilor Szögyéni Béla. — Multe intrigi, multe căi costişe s'au umblat, până când a succes bunei noastre stăpâniri de a mai vedé in aceasta comună in cele naţionale vacant postul de notariu. Nu mĕ mir mult atât de representanţii comunei Ramna şi Bărbos cari erau incălţaţi in opinci, dară mĕ mir mult de acei representanţi cari purtau reverenḑi inbumbate de sus până jos, şi pre jumĕtate inbumbate, ba chiar şi cu brêu roşu inpodobite, cum au putut uita, că ar trebui se fie in fruntea poporului? Cum a putut uita că poporul şi acum ca totdeuna s'a reḑimat pre inţelepciunea şi caracterul acestor stâlpi, cari prin vitregimea timpurilor celor mai critice au fost cârma şi speranţa bietului popor? Nu pot se le mai ḑic nimic mai mult de cât: Puneţi-ve domnilor mâna pre inimă, rupeţi-o din peptul vostru ca se nu mai bată mai mult, că nu mai bate româneşte! — Şic. Berzovianul.

Un nou agitator! Vineri in 9 Noemvre st. n. a fost citat la judecătoria criminală din Braşov studentul Emanoil Maglasiu, de naştere din Rĕşinari, sub pretext, că a convocat o adunare poporală in comuna Rĕşinari, indemnând poporul la revoluţie. Jude instructor a fost Mihály János. Interogatorul a durat 2 oare şi s'a continuat şi Sâmbĕtă. Tinĕrul „agitator" a rĕspuns la toate intrebările, de alt cum destul de caraghioase, resolut şi energic, recunoscênd că a convocat o adunare, unde a indemnat poporul, nu la revoluţie, ci la manifestarea iubirii faţă cu cei ce luptă pentru drepturile noastre, primind rĕspunderea pentru această faptă. In contra tuturor opintirilor judelui de instrucţie, dênsul s'a folosit in tot decursul fasionării exclusiv de limba română şi a pretins, ca şi protocolul sĕ se iee in limba sa maternă, conform dispoziţiunilor legii. „Nu se poate", ḑise judele! La urmă tinĕrul „agitator" a declarat protocolul de ilegal denegând subscrierea aceluia. Nu-i vorbă, dacă vor continua tot aşa, apoi sigur cu ocasiunea milleniului şi noi vom puté sĕrba iubileul „a o miie de procese", de sub blagoslovita lor stăpânire, scrie „Tribuna".

Limba ungurească in şcoala din Secuşigi. Din Secuşigi (comitatul Timiş) se scrie, că invĕţătoriul D. Mărgineanţu de la şcoala română de acolo, din puterea sa a introdus ca limbă de propunere pe lângă limba românească şi pe cea ungurească, de şi şcoala e confesională română! Lucru hotărît că aci şi limba de propunere are se fie numai cea română! Noi atragem luarea aminte a autorităţilor şcolare celor chemate, asupra acestei fapte primejdioase, făcute fie din nepricepere, fie din slugărnicie, fie din rĕutate, ori fie din ori ce altă pricină! Nu e a se ingădui aşa ceva nici unui invĕţător. Şi mai departe intrebăm pe dl D. Mărgineanţu, de ce a inlăturat de pe fruntea şcoalei cuvêntul „română", lăsând numai „şcoala greco-orientală" de unde până bine de curênd era „Şcoală greco-or. română?" A fost pentru dsa supĕrător acel cuvênt? De ce, mai departe, cu inspectorul şcolar corespondează in limba ungurească şi-i dă rapoarte ungureşti, când nu e dator a o face? De ce nu ţine la dreptul limbii sale şi a şcoalei sale, ci o mai loveşte şi dênsul ca Român? Lucru ticălos!

Un student esaminat. La gimnasiul român din Braşov se află un tinĕr, care prin talentul şi sirguinţa sa s'a distins in mod deosebit. Tinĕrul se numeşte Vasilie Meşter din comuna Ivod, in Maramureş. La finea anului şcolastic 1892—3 acest tinĕr brav a absolvat classa a III-a a gimnasiului piariştilor din Sigetul Marmaţiei, cu calcul de eminenţă; in vara aceluiaş an a depus la acelaş gimnasiu esamenul de pe classa IV-a gimn. de asemenea cu calcul de eminenţă. Pe an. şcol. 1893—4 s'a inscris la gimnasiul român din loc pe classa a V-a pe care a absolvat'o astă-vară tot cu calcul de eminenţă. In vacanţa de vară s'a pregătit şi eri a depus pe lângă concesiunea ministerială, esamentul de pe classa a VI gimnasială, trecênd in a VII. Astfel acest tinĕr rar, care din nenorocire are a se lupta cu mari neajunsuri materiale, a absolvat in timp de doi ani patru classe gimnasiale tot cu succes rar. — „G. Tr."

Biserica română din Maiere. Pentru biserica română din Maiere au mai incurs următoarele contribuiri benevole: din Caransebeş de la on. Dni Ioan Ionaşiu, Traian Barzu ases. consist. Dr. Traian Badescu secret. consist. câte 1 fl. v. a. Dl Dr. Ioan Dămian cand. de adv. in Vinga a colectat de la Victoria Bojidar 1 fl. Teodor Stoian, Paulina Gaşpar şi Petru Gaşpar câte 50 cr. v. a. Se speră că listele din afară cari n'au intrat incă se vor trimite dimpreună cu resultatul dobândit comitetului parochial român gr. or. din Maiere fără a mai aştepta ulterioare urgitări.

Prin conclus sinodal s'a statorit ca la această biserică nouă şi frumoasă reuniunea română de cântări se cânte in biserică sub conducerea dirigentului in Dumineca a patra a fie-cărei luni. In aceste Dumineci biserica totdeuna este bine cercetată de credinciosi din comună şi din alte locuri.

De ale gendarilor. Se vesteşte din Cenade lângă Blaşiu in Ardeal, că in sĕptĕmâna aceasta, Luni seara, un om tinĕr, căsĕtorit numai de 2 ani, din familie bună, ducêndu-se cu soţia lui către casă, cam pe la mijlocul comunei s'a intêlnit cu un gendarm. Omul fiind cam vesel, gendarul îi poruncí sĕ se ducă acasă. Omul i-ar fi rĕspuns, că nu-i porunceşte, şi l'ar fi ocărît, la ce gendarul numai de cât i-a dat o lovitură cu patul puştii, aşa in cât a căḑut jos. Bietul om s'a sculat de jos furios şi i-a luat puşca gendarului. Atunci acesta a scos sabia şi l'a tăiat pe unde a ajuns. Luându-şi apoi puşca, gendarul i-a infipt baioneta in pântece, omorîndu-l in faţa femeii lui. Cadavrul nenorocitului a stat o ḑi şi o noapte in drum păzit de 4 gendari, nefiindu-i nimĕrui iertat a merge la el, nici a trece cu piciorul sau cu carul pe acolo. Nici chiar părinţii lui nu au fost lăsaţi se-l vadă. Marţi spre seară a nimerit comisia de la Cluşiu şi Blaşiu de l'a tăiat, ear judele a cercetat, şi Mercuri l'a inmormêntat la 3 oare. Ce urmări va avé gendarul nu se ştie, destul atâta, că el e pe picior liber, ear pe 2 inşi care au voit a apĕra pe mort, i-a prins şi i-a dus in arest la Blaşiu.

O şcoală dĕrimată. Se scrie din Turoţ-Sân-Martin, că in sĕptĕmâna trecută tocmai in decursul prelegerii s'a dĕrimat o parte din plafonul şcoalei de stat din Rutca.

Intrunirea congresului național-bisericesc. Prea venerabilul Consistoriu metropolitan, a luat mĕsurile necesare, ca congresul național-bisericesc sĕ se intrunească pe ḑiua de 7/19 Maiu 1895 in Sibiiu. De ce nu s'a ținut la terminul statorit in lege, in statutul organic? Prea puțin respectează guvernul legile intărite de Majestatea Sa.

„Buchetul." In editura tipografiei „Aurora" A. Todoran din Gherla a apărut o frumoasă colecțiune de poesii, intitulată „B u c h e t u l," culese de I o a n P o p R e t e g a n u l. Conține vre-o 82 de poesii din cele mai alese. Prețul 25 cr.

Compas românesc, anuar financiar de Petra-Petrescu, anul II, conține: Date istorice asupra institutelor române de bani; numele inițiatorilor ale membrilor din direcțiuni și ale funcționarilor; instrucțiune practică despre poliție cu formulare și legea cambială. De vêndare la autor in Brașov cu coroane 1.20, sau lei 1.50.

Apĕrarea sfințeniei jurămêntului. In Germania sinodul superior evangelic a hotărît, se provoace pe superintendentul bisericesc evangelic, ca cu mijloace ce-i stau in putere, se inriurească asupra poporului pentru ca conștiința acestuia, cu privire la sfințenia jurămêntului, se nu slăbească. Se facă apoi pașii de lipsă la autoritățile publice imperiale și de stat, ca luarea jurămêntului sĕ se restringă la casuri cât se poate mai puține; sĕ se dea putința, ca cei ce depun jurămênt se fie făcuți atenți, din partea preotului la insĕmnătatea și sfințenia actului; sĕ se restabilească in mod legal formula confesională a jurămêntului; de la creștini numai judecători creștini se fie indreptățiți a lua jurămênt.

Visita condamnaților nostri din Seghedin. Ni-se comunică din Neoplanta, că domnul Dr. Emil Gavrilă redactorul „Zastavei" a visitat pe condamnații nostri in Seghedin, aflându-i bine. Asemenea și domnul Dr. Lucaciu merge inspre bine. — Tot referitoriu la condamnații nostri ni-se comunică din Sân-Miclăușul-mare, că fruntașii și bravii țerani Simeon Albu, Gligor Foale, Vasilie Albu și Mitru Raica sub conducerea Dlui Traian Stoicanescu au cercetat in 23 Noemvre n. pe iubiții nostri martiri din Seghedin, pe cari i-au aflat pe toți sĕnĕtoși afară de părintele Dr. Vasilie Lucaciu, care sufere și astăḑi. Din causa aceasta intrarea la dênsul li-a fost interḑisă. Au fost insĕ mângăiați prin știrea, că morbul i-s'a intors spre bine. Cu ocasiunea aceasta Sânmiclăușenii au predat un cojoc frumos bănățenesc decorat cu curele treicolori țeranului intemnițat Ioan Doțu, care inplinindu-și pedeapsa, in 26 Noemvre n. a părăsit temnița Seghedinului.

Concert și joc in Fabric. Concertul impreunat cu joc, arangiat de damele române din Timișoara Joi in 22 Noemvre n., a reușit prea bine. Intrunită a fost o societate românească numĕroasă și aleasă din oraș și dimpregiur. Piesele concertului au intimpinat fraguroasele ovațiuni ale publicului intreg. De la ultima intâlnire socială din reduta orășenească incoaci in salele „Berăriei" n'a mai fost o astfeliu de petrecere reușită și curat românească. Scopul arangiării: ajutorarea copiilor sĕraci de la școalele române din loc, a și meritat această sprijinire imbucurătoare. Jocul s'a intins cu veselia până aproape in ḑiori.

Post de medic vacant. in 13 Decemvre n. se va ocupa prin alegere postul de medic com. vacant in P e t r o v o s e l o comitatul Torontal. Emolumentele sunt 800 fl. salariu, 200 fl. bani de cuartir, 20 cr. pentru o visită de ḑi și 40 cr. pentru una de noapte. Se recere incă și cunoștința limbei române, praxă de trei ani și căutarea gratuită a sĕracilor. Comuna are 7000 locuitori aproape esclusiv români. Avis tinerilor români cualificați.

Necrolog. Domnul George T o m i, invĕțătoriu in Cuvești și socia sa Raveca au indurat o mare lovitură prin perderea fiilor lor Lucian de 2 ani și Aurora Livia de un an, in scurtul timp de 8 ḑile, in urmarea unei dureri de grumaz.

Doliul națiunii polone. După cum scrie „Gazeta Narodova" din Lemberg, mai mulți fruntași patrioți poloni și representanții mai multor societăți polone vor ținé o conferență in localul magistraturei din Lemberg, ca sĕ se ințeleagă asupra arangierei in anul viitor a unei festivități naționale in amintirea centenariului impărțirei a treia a imperiului polon.

Nou oficiu telegrafic. La oficiul postal din Timiș-Recaș s'a organisat și oficiu telegrafic.

Un barbier rar și scump. In urma unui rĕmășag s'a intêmplat in Milano, că un barbier a intrat in colivia unei menagerie unde erau patru lei furioși ca nește smei și in patru minute a ras frumoșel pe dresătoriul leilor. Rĕmășagul pentru aceasta faptă a sunat despre ḑece mii lire pe cari i-a câștigat barbierul. Se vede dar că mai sunt și bărbieri curăgioși și că pentru un ras se plătesc și sume enorme dacă se știe alege bine locul și impregiurările.

Jertfele beției, negrigii și nepriceperii.

Un țeran jefuit. George O p r e a, un biet țeran din Sân-Andreiu, adusese și el vre-o câțiva purcei frumoși, ca se-i vêndă aici in târgul Timișorii. El i-a și vêndut cu bani buni; insĕ pe la ameaḑi, mergênd vesel către casă pe drumul Mehalei, îl ajung doi fiăcăi, dintre cari unul avea la sine și o ploscă cu rachiu, din care incepù se-l imbie și pe Oprea. Unul dintre cei doi tovareși, punênd mâna pe punga lui George cu cei 79 fl., prețul purceilor, o ia la sănĕtoasa, urmat fiind apoi și de soțul sĕu. Bietul Oprea cu lacrĕmile in ochi s'a reintors apoi la poliție, ca se ceară urmărirea hoților.

O dușcă de apă tare. Ruja N i c o l a din Jichean își trimise mai ḑilele trecute copila la bolta comerciantului de acolo Iacob Spitzer, ca se-i cumpere niște terpentină, ce obicinuia se bee in contra unei boale. Jupâneasa comerciantului insĕ din greșeală îi dete copilei in sticlă in loc de terpentină — apă-tare, din care mama copilei bênd o inghițătură, căḑù greu bolnavă și a zăcut multă vreme. Făcêndu-se arĕtare in contra jupânesei la judecătoria cercuală din Biserica-albă, ea a fost condamnată la 3 luni inchisoare. Causa s'a apelat la forul mai inalt, unde se află și aḑi, biata femeiă insĕ in ḑiua a doua a și incetat din viață. Procuratura din Biserica-albă a ordonat cercetare in causa aceasta, avênd sĕ se constate, nu cumva causa morții a fost o urmare a nenorocitei beuturi.

Felurimi.

Bivolul in America. Inainte de aceasta cu câțiva ani lăsă regimul statelor unite a se aduce câteva mii da bivoli americani in parcul național din Jellowstone, unde fură grițiți de militară in cete mici, ca se poată paște in liniște și se nu se stirpiască această specie de animale, care era obiectul vênatului multor vênători, din care causă era aproape esterminată. Parcul din Jellowstone e un teritor, o țară, care pentru binele comun e ținută in starea ei naturală și e păzită de trupele statelor unite. Abia e deci de creḑut, că o societate de vênători ar putea se măcelărească o ceată intreagă de bivoli in parcul de la Jellowstone. Și totuș s'a intêmplat. Vênătorii au gonit pe bivoli in neaua adêncă și i-au pușcat. Capetele bivolilor i-au redus la aceasta; dar când voiră a le scoate din parc, au fost surpinși și escortați de o companie de militari de ai statelor unite. — i.

Ocolul lumei pe jos. Doui jurnaliști englezi, E. R. Louden și Herber G. Field, au părăsit de curund Londra pentru a face ocolul lumei in condițiuni cu totul excepționale. Din Paris, ei se vor duce pe jos la Marsilia, in Italia, Grecia, Turcia, in Asia mică, Persia și prin Belucistan in Indii, pe care cred că le vor străbate in iarna anului 1896—97. După aceea se vor imbărca pentru San-Francisco, unde se vor duce prin calea Australiei și a Nouei Zelande. Tot pe jos, vor traversa America și speră se părăsească New-Iorkul pentru a intra in țara lor in toamna anului 1899. Dnii Louden și Field nu vor lua bani cu dênșii și vor trimite in Englitera ceea ce ar putea se câștige in călĕtoria lor: aceasta este cel mai bun mijloc pentru a nu fi furat. Drept ori ce bagagiu, ei au un aparat de fotografie instantaneă, o pĕreche de revolvere, ceva rufe și carnete pentru note. Ei 'și propun de a publica la intoarcere un uvragiu ilustrat conținênd resultatul impresiunilor lor de voiagiu.

Economiă.

Grânele române. (Convențiunea cu Austro-Ungaria. — Grânele române prohibite. — Esportul cerealelor. — Represaliile guvernului.) In foile din București cetim următoarele: Am ajuns așa dar după o jumĕtate de an, ca și acea brumă de convenție comercială pe care a incheiat-o guvernul român cu Austro-Ungaria, se fie de fapt desființată. Puținele avantagii ce ni s'au acordat prin această convenție au fost adecă desființate de guvernul ungar, prin simple circulări ministeriale.

Esportul vitelor noastre este oprit cu desĕvêrșire prin mĕsurile veterinare vexatorii ale guvernelor austriace și ungare. Dl Carp insuș a declarat, că nu s'a prevĕḑut nici un avantagiu in convenție pentru esportul vitelor mari, de oare-ce am fi avênd vite puține in țară.

In privința esportului de rîmători situația noastră este și mai penibilă. In tratatul de convenție se prevĕd mai multe avantagii pentru esportul rîmătorilor nostri, dar astă vară ele au fost de fapt desființate printr'un ordin circular al ministrului ungar de comerț. Ordinul circular invită toate autoritățile vamale unguresci, ca importul in Ungaria al rîmătorilor români sĕ nu se permită de cât numai prin punctele Predeal și Verciorova, in vagoane anume construite. Rîmătorii se fie ținuți apoi pe la sălașurile din Orșova și din Brașov câte ḑece ḑile sub observația medicilor veterinari. Și după ḑece ḑile se fie transportați direct la târgul din Steinbruck, lângă Budapesta, unde de asemeni vor fi ținuți sub observația veterinarilor unguri timp de cinci ḑile.

Nu se permite importul rîmătorilor romăni in nici o altă localitate din Ungaria. Mĕsuri identice s'au luat din partea guvernului unguresc și in contra oilor din România.

Sub un astfel de regim, esportul oilor și al rîmătorilor nostri a devenit cu desĕvêrșire imposibil. —

Din intreaga convenție comercială cu Austro-Ungaria ne-a mai rĕmas un singur avantagiu anume esportul cerearelor.

Și in adevĕr, a fost un noroc pentru agricultorii nostri, că acum când prețurile grânelor sunt așa de scăḑute, au putut se găsească un debușeu in Budapesta pentru ele. Și grânele noastre fiind cu aproape un fiorin 50 cr. mai ieftine la hectolitru, de cât grânele ungurești, era firesc ca numeroasele mori din Budapesta, cari consumă anual aproape opt milioane de hectolitri, au preferit pe ale noastre celor ungurești.

Am relevat adese-ori cum presa și proprietarii unguri au inceput apoi o campanie violentă in contra grânelor române, am semnalat și interpelațiile ce s'au adresat guvernului unguresc in această cestiune, pre cum și rĕspunsul primului ministru Wekerle.

Acum, din nou, primul ministru ungar, in urma unei adrese a Reuniunei naționale agricole din Budapesta, a fost nevoit se ia mĕsuri in contra grânelor române. Și primul ministru Wekerle, a anunțat chiar in ședința de Mercuri a camerei ungurești, că „in cadrul convențiunei cu România", a luat mĕsuri severe interḑicênd tuturor morilor se mai cumpere grâne române, de sigur sub pedeapsa de a le detrage concesiunea de a funcționa. —

Această mĕsură a guvernului ungar este cea mai simțitoare lovitură ce se aplică comerțului nostru de cereale.

Atât ne-a mai trebuit, ca in aceste vremuri de crisă economică sĕ ni se taie singurul debușeu al grânelor noastre, debușeu slab dar in definitiv tot debușeu, care consuma ḑilnic o cantitate de cel puțin 1000 de hectolitri de grâu pe ḑi. Adese-ori, insĕ, intr'o singură ḑi s'a vindut la bursa de cereale din Budapesta câte 5000 hectolitri de grâu romănesc.

Unde vom mai esporta de acum inainte? Morile din Budapesta, in vedere că Dunărea va ingheța la iarnă și navigația se va suspenda, au angajat deja aproape 130 de șlepuri și remorchere ale companiei de navigație pe Dunăre, pentru a transporta mari cantități de grâne românești, așa au anunțat ḑiarele din Budapesta.

Agricultorii nostri au perdut acum și această ocasie pentru a mai ușura magazinele lor incărcate cu grâne. —

Conform dispozițiunilor convenției, părțile contractante pot s'o denunță ori când pe un an inainte. N'ar fi oare mĕsura cea mai bună ca guvernul se recurgă la acest singur mijloc, drept represalii in contra guvernului unguresc? —

Nu se permite importul vitelor române. Din Viena se scrie, că o deputațiune numĕroasă s'a presentat ḑilele acestea la ministrul-președinte Windischgrätz cu scop, ca se-i facă cunoscute hotărîrile măcelarilor vienesi, aduse in adunarea de la 28 Octomvre. Ministrul-president a declarat, că nu va puté satisface cererei măcelarilor, de-a se deschide granițele române pentru importul vitelor din România, celelalte dorințe ale lor insĕ le va implini. —

Higienă.

Ceva despre friguri.

III. Am amintit in câteva cuvinte formele principale sub care se manifestă intoxicația palustră. A le descrie mai pe larg este imposibil și nici n'ar aduce vre-un folos prea mare cetitorilor, pe cari îi privește mai mult partea practică fiind că ei se interesează mai mult de modul cum se evite această boală și cum se scape de ea dacă n'a putut'o evita.

Prima condiție este ca omul se fie sănĕtos, bine hrănit și bine desvoltat. In aceste condițiuni chiar dacă vom fi nevoiți a umbla prin locuri infectate, chiar dacă vom visita bolnavi de choleră, tifos și alte boale infecțioase — vom fi foarte puțin expuși a ne bolnăvi. Puterea și vigoarea resistă totdeuna cu mult succes la invaziunea microbilor in corpul nostru. Și chiar dacă ne-am infectat microbii au mai puțină putere asupra noastră. Boala va fi mai ușoară și durata ei mai scurtă ca la oamenii bolnăvicioși și slăbiți de mai inainte.

A doua condiție este se evităm locurile băltoase iar dacă aceasta nu se poate — se ne clădim casele pe un loc mai ridicat. Casa se fie cu fundament inalt. Aceste se le facem din 2 cause: a) fiind că locurile inalte sunt mai uscate, și de oare-ce microbii nu trăiesc de cât unde este multă umeḑeală — locurile uscate vor fi ferite de ei; b) fiind că microorganismul care produce frigurile trăește chiar la suprafața pământului și foarte rar se ridică la oare-care inălțime. Prin urmare el va intra mai cu anevoie in casele inalte, clădite pe locuri mai ridicate. Cum că odăile trebue ținute curate și aerisate in fie-care ḑi, se ințelege de sine fiind că in casul contrar se desvoltă umeḑeala care e prielnică microorganismelor.

Tot din causele amintite mai sus — nu este permis se dormim pe pămênt, mai ales in apropierea bălților. — Apa de bĕut și spălat trebue se fie curată. Iar in casul contrar trebue sau fiartă sau bătută cu piatră acră, fiind că astfel se sterilisează adecă se curăță de microorganism.

Am vĕḑut până acum in câteva cuvinte cum trebue se ne ferim de friguri. Dar ce se facem dacă ne-am inbolnăvit? De sigur toți veți striga intr'un glas, chinină și sare amară sau un alt purgativ mai nobil — ḑupă calitatea bolnavului. Și intr'adevĕr așa și este in majoritatea casurilor. Doctorul dă chinină, spițerul chinină, arendașul la țară chinină, invĕțătoriul, primariul, popa și notariul toți dă chinină. E prea adevĕrat că chinina dată la timp și in cantitate suficientă in cele mai multe casuri este foarte bună; dar nu e mai puțin adevĕrat că sunt unele casuri unde chinina n'are nici un efect asupra febrei palustre.

In aceste casuri recurgem la arsenic, la eucalyptus, resorcin, albastru de metilen, la phenocol și la nitratul de sodă și potasă. Se ințelege că toate aceste medicamente nu pot fi luate de cât după instrucția medicală.

Cu foarte mult succes se intrebuințează hidroterapia in casuri când chinina și alte medicamente numai au efect. Procedeul este următoriul: se face un duș sau o bae rece de 8—14 grade R. in decurs de 20—30 secunde, un sfert de oară inainte de acces, după acea trebue frecat bine tot corpul, apoi bolnavul trebue se facă mișcare plimbându-se in decursul timpului când ar trebui sĕ vină accesul de febră. Dacă frigurile nu au oară fixă, trebue urmată hidroterapia seara și dimineața. Acest procedeu trebue urmat 5—8 ḑile.

Dar dacă toate cele numĕrate până aci n'au nici un efect, recurgem la schimbarea domiciliului.

De multe ori incetează febra palustră dacă vom muta bolnavul din o odae in alta mai ales dacă odaia in care îl mutăm e mai mare, e mai luminoasă.

Dacă nu reușim cu aceasta, mutăm bolnavii din orașe și sate băltoase, la munte, la aer curat in o localitate uscată.

Resultatul este satisfăcător, in cele mai multe casuri mulțumitor. Rar se intêmplă se mai aibă trebuință de medicamente contra frigurilor. Dar băi reci, hrană bună și medicamente intăritoare le vor face și aici mult bine.

G. S. *Dr. G. Dobreanu.*

Tragerea de losuri.

Imprumutul de premii ungar. La sortirea a 77-a s'au tras următoarele 51 serii: 244 273 348 613 647 653 699 723 924 975 978 986 1100 1501 1510 1592 1710 1868 1900 2122 2135 2180 2230 2632 2967 3016 3141 3281 3300 3348 3397 3411 3494 3620 3683 3723 3771 3909 4023 4131 4158 4300 4750 4838 4976 5049 5072 5155 5406 5488 5899. Câștigul prim cu **150.000 fl.** l'a dobândit s. 4158 nr. 36; **15.000 fl.** s. 5899 nr. 34; **5000 fl.** s. 273 nr. 21; câte **1000 fl.** s. 975 nr. 10, s. 3016 nr. 23, s. 3683 nr. 49 și s. 5488 nr. 15; câte **500 fl.** s. 244 nr. 14, s. 348 nr. 26, s. 647 nr. 37, s. 1100 nr. 2, s. 1592 nr. 15, s. 1710 nr. 8, s. 1710 nr. 13, s. 2632 nr. 9, s. 3281 nr. 21, s. 3300 nr. 5, s. 3397 nr. 25 s. 3494 nr. 45, s. 3723 nr. 36, s. 4131 nr. 11, s. 4300 nr. 48, s. 5155 nr. 41, s. 5185 nr. 45, s. 5488 nr. 20.

Posta redacțiunii.

Dlui coresp. in Varadia: Ai deplină dreptate dacă urmăriți cu atențiune toate și cetiți foile românești. V'ați putut convinge din esperință proprie, că activitatea solidară are efect. Bine ai făcut că ai raportat numai de cât. Mulțămită.

Dlui Dr Vidi: Notița a apărut in numĕrul 238 al „Dreptății", din care Ți s'au trimis pre cum ai poftit cinci esemplare. Așteptăm respuns la scrisorile noastre de până acuma. Raportul trimis in urmă încă va apare in această foaiă.

Despre „Somogyi fabricant" va apare in numĕrul viitoriu, dară și până atunci faceți toți pașii legali necesari și ne avisați, căci violențele sale sunt un scandal nesuferit.

Unui cetitoriu din Topleț: Lucru mai trist și mai criminal nu se poate, ca dacă frați de un sânge se ceartă pentru nimicuri in birt și apoi se junghiă cu cuțitul remânênd după nenorocitul și câte 3—4 copilași orfani. Nici intre sĕlbatici nu se intêmplă astfel de lucruri infiorătoare; bag seamă pentru că nu se imbeată cu rachiu de cel spurcat jidovesc.

Dlui T. B. paroch in Mĕrcina: Am cetit cu atențiune memorandul DTale despre prea trista stare din acea parochiă. Dacă s'au intêmplat toate pre cum scrii, apoi nu ne putem destul mira de superioritățile competente, cari sunt datoare se facă ordine și se proceadă legal și desinteresăte. Dacă nu se vor regula trebile pe calea sa, apoi la timpul sĕu vom da publicității toate sub „Loc deschis".

Dlui I. R. in Ciacova: Descrierea in versuri a petrecerii nu o dăm; ci vom publica unele din poesiile poporale, ferește-te numai de cuvinte scârboase și de icoane uricioase, apoi avem nădejde de bine. De vorbe deșerte nu asculta, se n'ai nici o teamă.

Editor și redactor responsabil: **Dr. Valeriu Branisce.**
Redacția și administrația: Strada Zápolya nr. 6.

Têrgul de producte.

In piaţele din ţêrile esterne comerciul este mai vivace, preţurile sunt staţionare.

In piaţa din B p e s t a comuuicaţiunea şi comerciul e aproape ca iu sĕptĕmâna trecută. Speciele de grâne principale se căutau. Ele variază in preţuri.

G r â u curat s'a adus puţin la têrg, nici era prea căutat. In sĕptĕmâna aceasta morile au favorisat puţin grâul de provenienţă indigenă, grâul străin nu prea era. Circulaţiunea sĕptĕmânei sĕ urcă la 120,000 măj metrice.

O v e s u l. A fost mai puţin căutat. S'au vêndut vr'o 6 mii de măji metrice şi se plătea, amĕsurat cualităţii, cu 6 fl. 01 cr. — 6 fl. 06 cr. per m. m.

C u c u r u z u l, s'a susţinut in preţ, in fine s'au vêndut cu 6 fl 40 cr.—6 fl 45 cr. Cucuruzul nou in Steinbruch lângă Bpesta se cumperă dacă este uscat cu 5 fl 50—5 fl 52 cruceri. Cel slab 4 fl. 30—4 fl. 50 cr.

G r â u l este fluctuant. Preţurile variau cu 6 fl 74—7 fl 12 cr.

S ĕ c a r a incă sau căutat, cumpĕrătorii erau puţin reservaţi; din afară n'au sosit multe comande. Cu totul a fost o circulaţiune de 8000 măji metrice, iară preţul se stăbili in fine cu 5 fl. 15 cr. — 5 fl. 35 cr.

S ĕ c a r a de primăvară se da cu 5 fl. 20 cr. — 5 fl, 30 cr. in fine insĕ remase cu 5 fl. 72 cr. — 5 fl. 32 cr.

O r z u l de nutreţ şi de fabrici a remas staţionar cel ungar cu 6 fl. — cr. — 6 fl. 10 cr. cel din esterne nu era mai scump şi se lua in fine cu — 5 fl. 70 cr. cu vamă cu tot.

P ă s t ă i o a s e. Nu se prea căutau din afară; preţurile erau: P ă s u l a puţin căutată măre albă 7 fl. 80 cr. rotundă 9 fl. 25 cr. sură 7 fl. 25 cr. pistriţă 7 fl. 50 cr. pitică 10 fl. 25 cr. M a z e r e 7 fl. 25 cr. — 9 fl. 25 ungară despoiată 16 fl. 10 cr. L i n t e, slab căutată, soiul mai slab 9 fl. mai bun şi despoiat, amĕsurat soiului şi mărimei până la 15 fl. M a c sur 19 fl. vênĕt 20 fl. C h i m i n, din ţară nu este, cel ollandez 38 fl. (Toate se pricepe, per 100 kilogramuri).

S ĕ m ê n ţ u r i. Sĕmênţă de trifoiu 70—72 fl. de luţernă 64—68 fl. măzĕriche 6 fl. 25 cr.— 6 fl. 75 cr. mohor 9 fl. 50 cr. — 10 fl. 50 (tot per 100 Kilogr.), de I i n 10 fl. 20 cr. — 12 fl. 50 cr.

G o g o a ş e 10 fl 50— 12 fl 75.

V i c t u a l i i. Preţurile preste tot scad incă la cei mai mulţi articoli. Gâsce 3—5 fl. Găine 90 cr. 1 fl 20 cr. — 1 fl. 30 cr. Coponi 1 fl. 80 cr. şi 2 fl. 60 cr. Ciurcan 3 fl. 50 cr. = 5 fl. — cr. Reţe 2 fl. — cr. — 2 fl. 40 cr. Pui 1 fl. 20 cr. — 1 fl. 50 cr. per pĕreche en gros.

O a u ĕ, 35 până 45 dărabe 1 fl. 20 cr.

C a r t o f i (crumpiri, baraboi, mere de pămênt) au cădut cu 10 cr. la maja metrică: s'au vêndut galbini cu 2 fl. 80 cr. rosa nuoi 2 fl 60 cr. ca covrigii 4 fl 50 de fabrică 1 fl. 60 cr.

P r u n e sêrbeşti 8 fl. 30— 16 fl 20 cr. bosniace 9 fl. 37 cr. — 22 fl. 30 cr. — Lictar, 12 fl. 94 cr. — 14 fl. 50 cr. — M i e r e a destilată cu 33 fl. — C e a r a, notează 153 fl.

C e a p a in cuantităţi mari a remas cu a 4 fl. 80 — A i u l 37 fl (per 100 Kilogr.)

L â n a. Têrgul a fost bine cercetat, comunicaţiunea mai viuă ca in sĕptĕmână trecută. Lână de vară brută 91 fl. vênĕtă mai slabă 89 fl. mai bună 114 fl. defectuoasă 75 fl.

C a r n e a d e v i ţ e l. Têrgul bun. Tendenţa tare. Viţei vii 40 cr — 45 cr. tăiaţi 65 cr. — 70 cr. per Kilog. nesocotită darea de consum. — Mieii se ţin 5 fl 48 cr. — 7 fl 40 cr. părechia.

P o r c i i 40—45 cr. de chilă.

U n s o a r e d e p o r c 49 fl. 50 cr. Clisă (slanină, lard) 42 fl. — 46 fl 50 cr. amĕsurat cualităţii.

P i e i b r u t e. In sĕptĕmâna trecută s'au vêndut mai cu seamă piei de oaie, anume 6000 dărabe sêrbeşti cu 97 fl. — 2000 ardeleneşti cu 64 fl. şi 2600 macedonene cu 105 fl. per 100 kilograme.

Tariful zonelor

pentru căile ferate de stat reg. ung.

Valid din 1 August 1891

ntre Timişoara si urmatórele staţiuni.

Preţurile comunicaţiunii-vecine:

Pentru trenurile Personal = Omnibus séu mestecate

Zona	I clasa	II clasa	III clasa
1	—.30 cr.	—.15 cr.	—.10 cr.
2	—.40 cr.	—.22 cr.	—.15 cr.

Staţiunile comunicaţiunii-vecine

	Zona		Zona
Beregseu	2	Szakálháza	1
Merczyfalva	2	Siag	1
Recasiu	2	Sant-András	1
Remetea	1	Jebel	2

Tariful de zone general

	Trenuri pers. omnib. séu mest.			Trenuri accelerate		
Zona	I clasa	II clasa	III clasa	I clasa	II clasa	III clasa
1	50	40	25	60	50	30
2	1.00	80	50	1.20	1.00	60
3	1.50	1.20	75	1.80	1.50	90
4	2.00	1.60	1.00	2.40	2.00	1.20
5	2.50	2.00	1.25	3.00	2.50	1.50
6	3.00	2,40	1.50	3.60	3.00	1.80
7	3.50	2.80	1.75	4.20	3.50	2.10
8	4.00	3.20	2.00	4.80	4.00	2.40
9	4.50	3.60	2.25	5.40	4.50	2.70
10	5.00	4.00	2.50	6.00	5.00	3.00
11	5.50	4.40	2.75	6.60	5.20	3.30
12	6.00	4.80	3.00	7.20	6.00	3.60
13	7.00	5.30	3,50	8.40	6.50	4.20
14	8 00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80

Consemnarea statiunilor

si a numerilor zonelor de cari se ţin acele staţiuni in comunicaţiunea cu T i m i ş i ó r a:

	Zona		Zona		Zona
Abony	13	Kis-Kőrős	13	Puszta-Tenyő	12
Alcsi	13	K. K. Dorozsma	8	Radna-Lippa	6
Algyő	8	Kistelek	9	Rakasdia	8
Anina	11	Kis-Szálás	12	Rácz-Szt-Péter	8
Arad	4	Kigyos	6	Remetea	1
Baja	13	Konop	7	Rekás	1
Bajmok	12	Cornea	9	Rom.-Bocşan	5
Bács Almás	12	Cőrpa	7	Rőszke	8
Baziasiu	8	Kőtegyán	10	Sarkad	10
Beregseu	1	Krassova	10	Siag	1
Berzava	8	Kruşovacz	10	Sámson	10
Bichisiu	9	Curticiu	5	Sárafalva	7
Békesfőldvár	8	K. Kun-Szálás	12	Soborsin	9
Bel.-Chiseteu	3	Kutvőlgy	10	Szabadka	10
Birda	3	Lesz	12	Sofronya	4
Bikity-Borsod	12	Lizzava	10	Szajol	13
Branyitzka	12	Lőkősháza	6	Szakálháza	1
Ciaba	8	Logosiu	3	Salonta	11
Csantavér	11	Maidan	9	Szarvas	12
Cs. Keresztur	13	Maros-Ilia	12	Szatymaz	8
Cséffa	12	Mehadia	11	Szeged	7
Csikeria	11	Merczyfalva	1	Szent-Audrás	1
Ciongrad	12	Mezőberény	9	Szent-Hubert	3
Csorvás	9	Mező-Keresztes	13	Szolnok	13
Detta	2	Mező-Tur	11	Szőregh	7
Deva	13	Militics	13	Stam. Moravicza	3
Fegyvernek	13	Mokrin	11	Tavankut	11
Biseric'a-alba	7	Moritzfold-Soşdia	4	T.-Szlatina	8
Félegyháza	11	Nagy-Kikinda	4	Teregova	9
F.-Vásárhely	13	Nagy-Kőrős	13	Topolya	19
Gataia	3	Nagy-Szt-Miklos	7	Topletz	12
Gavoşdia	5	Nagy-Várad	13	Topolovetz	2
Gerendás	8	Német-Bocsán	5	Totvárad	6
Gertenyes	4	Német-Ság	2	T.-Szt.-Miklos	11
Gurasada	12	Nyársapót	13	Uj-Arad	2
Glogovatiu	4	Oravitia	9	Vadkert-Tuzlar	13
Gyertyámos	1	Orczyfalva	1	Valkány	7
Gyoma	10	Orosháza	10	Valizzora	5
Gyorok	5	Oroszlámos	6	Varjas	1
Gyula	9	Orsiova	12	Váradpüspőki	4
Halas	12	O.-Bessenyő	6	Várad Velentie	13
H. Feketehegy	13	Őrményes	8	Verbász-Kula	13
Baile Erculane	11	Osi	12	Verciorova	13
Horgos	9	Palics	10	Versecz	12
H.-M.-Vásárhely	9	Paulis	6	Vinga	3
Jablonicza	10	Perjámos	8	Vojtek	9
Iassenova	6	Piski	13	Zsaguzsen	5
Iám	7	Podporány	5	Zám	12
Caransebes	6	Porta Orientalis	9	Zombor	12
Cavaran Sacul	5	Puszta Bánréve	12	Zsebely	3
Kecskemét	12	Puszta-Páka	12	Zsidovin	5
Kelebia	11	Puszta-Peteri	10	Zsombolya	3
Kétegyháza	6	Pnszta-Poo	12		

Toate celelalte staţiuni se ţin de zona 14.

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 30 Noemvre 1894.

După notările societăţii „Lloyd" din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chilog. per 100 chilog.	5.80—5.85
" " " 79 " " 100 "	5.90—5.95
Sĕcară " " " " " 100 "	4.90—5.10
Orz " " " " " 100 "	5.50—5.60
Ovĕs, venturat per 100 chilogr.	5.50—5.60
Cucuruz, nou " 100 "	5.10—5.20
Rapiţă, " 100 "	9.40—9.50

Bursa de bucate din Budapesta.

De la 29 Noemvre 1894.

Grâu de primavară	fl. 6.71	—
" " toamnă	fl. 7.05	—
Ovĕs de toamnă	fl. 5.74	—
" de primavară	fl. 6.05	—
Cucuruz per Mai—Iuni	fl. 6.08	—
" " Sept.—Oct.	fl. 5.35	—
Rapiţă	fl.11.40	—
Grâu nou pro 1895	fl. 7.13	—

Bursa de Budapesta din 29 Noemvre 1894.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	4%	118.60
" " " " 10.000	4%	—.—
" " " " pr. 31 Mart.		118.30
" " coroane ung.	4%	95.40
" " " " pr. 20 Mart.	4%	95.10
Obl. căilor fer. orient. 1876	5%	124.—
" " " de stat, 1889, aur.,	$4\frac{1}{2}$	127.50
" " " " " " arg.	$4\frac{1}{2}$	103.—
Obl. cu premii ung., 100.		153.50
" " " " 50,		153.50
Obl. de desdaun. regal., am., ung.,	$4\frac{1}{2}$%	101.—
" " " " croate	$4\frac{1}{2}$%	102.—
Bonuri rur. ung.	4%	96.—
" " croate	4%	99.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	145.50
" hipot. croate, 100.,	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni, 100,		—.—
Datoria de stat com.. hărtia, Mai-Nov.	$4\frac{2}{10}$	98.50
" " " " " Febr.-Aug.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
" " " " arg. Jan.-Jul.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
" " " " " Apr.-Oct.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
Renta de aur austr.	4%	119.75
Datoria de stat austr. 1854. 250,	4%	150.—
" " " " 1860, 500	5%	147.—
" " " " 1860, 100	5%	159.50
" " " " 1864, 100		198.—
" " " " 1864, 50		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	$4\frac{1}{2}$%	101.50
Obl. e. fr. bulg.	6%	119.—
" cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	38.—
" " " " " " (stamp. austr.)	3%	39.—
" soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	105.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ. 5%	102.50
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	100.—
" " " " " 5%	101.—
" " " " " $5\frac{1}{2}$%	101.—
" de credit ardeleană 5%	100.—
" " " " $4\frac{1}{10}$% 40 ani	99.—
" " " " $4\frac{1}{10}$% 50 ani	98.50
" credit fonc. din Sibiiu 5%	102.50
" " " " " $5\frac{1}{2}$%	—.—
" " " " " 6%	—.—
" " " " " $4\frac{1}{2}$%	100.50
" gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
" " " 106 5% 40 ani	—.—
" " " " III. emis. 5%	102.50
" " " " IV. emis. $4\frac{1}{2}$%	100.50
" I. de credit din Timişoara 5%	102.—
" I. " " " " $4\frac{1}{2}$%	99.50
Imprumut. bancii ung. hipotec. 4%	128.—

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.90
" " " " verig.	5.94
" austr.-ung. de 8 fl.	9.88
" de 20 franci	9.92
20 marce	12.19
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	11.29
100 marce germ. in papir	61.37
" " " de bancă pr. 31 Maiu	61.37

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	178.50
Sorţuri din Buda 40	63.—
" " " st. austr.	65.—
Sorţuri reun. „Io-sziv" 2	3.30
" " " austr.	3.60
" crucea roşie 5	12.50
" " " austr.	13.50
Obligaţiunile basilicei 5	—.—
" " bpestan	10.75
" " austr.	11.—
" crucea roşie italien. 25 lire	12.50
" " " " austr.	13.50
Instit. de cred. austr. 100	200.—
Crucea roşie austr. 10	19.50
Sorţi Pálffy 40	58.50

B a n c e.

Banca anglo-austriacă 120	154.—
„ pe acţii Budapestană 100	128.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	94.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumana 80	120.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 31 Mart.	442.—
„ „ „ pe acţii Budast. 50	54.50
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Apr.	368.50
„ industrială I ung. 150	215.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 31 Mart. . .	114.—
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	119.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II. emis. 31 Mart.	237.50
„ comercială ung. pestană 500	1124.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 31 Mart.	246.—
„ austro-ungară 600	1034.—
„ „Unio“ 200	—.—

Bursa din Bucureşti pe ḑiua de 29 Noemvre 1894.

EFECTE	Dobêndă	SCADENTA CUPOANELOR	OFERITE cu banĭ gata
IMPRUMUTURI DE STAT ROMANE			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct,	$100^3/_4$
„ amortibilă	5%	Apr.—Oct.	$97^1/_2$
„ „ din 1892 .	5%	Ianuarie Iulie	98
„ „ „ 1893 .	5%	Ianuarie Iulie	$98^1/_8$
„ „ $32^1/_2$ mil. .	4%	Ianuarie Iulie	$84^1/_2$
„ „ 50 mil. . .	4%	Ianuarie Iulie	$83^3/_4$
„ „ 274 mil. .	4%	Ianuarie Iulie	$85^1/_2$
„ „ 45 mil, . .	4%	Iunuarie Iulie	$86^3/_4$
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung)	5%	Ianuarie Iulie	—
Obl. de Stat (conv. rur) . .	6%	MaiuNoembre	$100^3/_4$
„ casei pens. a 300 leĭ . .	10	MaiuNoembre	277
IPMRUMUTURI DE ORASE			
Obl. ale com. Bucuresci 1883	5%	Ianuarie Iulie	$86^1/_2$
„ „ „ „ 1884	5%	MaiuNoembre	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	MaiuNoembre	$87^1/_4$
IMPRUMUTURI DE SOCIETATI			
Scris. func. rur.	5%	Iulie Ianuarie	92
„ „ urb. Bucuresci . .	7%	Iulie Ianuarie	102
„ „ „ „ . .	6%	Iulie Ianuarie	100
„ „ „ „ . .	5%	Iulie Ianuarie	87
„ „ „ Iaşi	5%	Iulie Ianuarie	$79^1/_2$
Obl. soc. de basalt	6%	Iulie Ianuarie	95

ACTIUNI	Ultim divid.	Valoarea Nomiuala	
Banca naţ. a Rom.	86	500	—
Soc. de asig. Dacia-Rom. . .	35	200	—
„ „ „ Naţionala . .	36	200	—
„ „ „ Patria	—	100	—
„ rom. de construcţiuni .	15	200	—
„ de basalt	30	250	—
„pentru fabr. hârtiei	—	100	—

MONETE	OFERITE cu bani gata
Napoleonul	—
Galbenul austriac . . .	—
Coroana germană (marca)	—
Lira sterlină	—
Lira otomană	—
Imperialul rusesc	—
Florinul austriac de hărtie	—
Rubla de hărtie	—
Aur contra argint (agiul) .	0%

CEREALE	Greutatea in libre	OFERITE hectolitrul
Grâu	60	8
Porumb	60	5·75
Secară	—	—
Ovĕs	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

SCHIMB	CURSUL
Londra . . cek	25.41
„ . 3 lnni	25.27
Paris . . cek	101
„ . 3 luni	100. 25
Francia . cek	—
„ . 3 luni	—
Viena . . cek	$203^1/_4$
„ . 3 luni	$201^1/_4$
„nap. (scurt)	—
Berlin . . cek	124.35
„ . 3 luni	123.70
Germania . cek	—
„ 8 luni	—
Amsterdam3 luni	—
Petersburg 3 luni	—
Belgia . 3 luni	99.90
„ . (scurt)	—
Elveţia . 3 luni	—
Italia . . 3 luni	—

Invitare la prenumeraţiune.

„**Foaia de Dumineca**“ a ḑiarului „Dreptatea“, apare odată pe sĕptĕmână in estensiune de cel puţin 8 pagine cu ilustrăţiuni, este intocmită pentru trebuinţele ţĕranului român şi costă

pe un an fl. 2
pe $^1/_2$ an fl. 1

(„Dreptatea“ care apare in fiecare ḑi de lucru costă 1 fl. pe lună, 12 fl. pe an. Cine abonează „Dreptatea“ capetă şi „Foaia de Dumineca“ gratuit).

Abonamentele se fac mai cu inlesnire prin mandate postale. Domnii abonenţi sunt rugaţi a insema pe cuponul mandatului foaia şi timpul pentru care trimit abonamentul, precum şi adresele lor corect şi legibil.

Adresăm inteliginţei noastre rugarea, se binevoiască a recomânda poporului de la ţară abonarea acestui organ menit a contribuí la educăţiunea politică, culturălă şi economică a poporului român.

Abonamentele se trimit la adresa Administraţiunei ḑiarului „Dreptatea“ in Timişoara. (Temesvár, Stadthausgasse Nr. 4.)

Administraţiunea.

S'a tipărit in „Institutul tipografic, societate pe acţiuni“ in Timişoara.